

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
обліку і оподаткування

 Гордієнко М.І.

“ 09 ” 07 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.03.16. «Облік у банках»
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»
(назва напрямку підготовки)

Освітня програма: Облік і оподаткування

Ступінь вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Факультет: економіки і менеджменту

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з **Обліку у банках** для студентів зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Розробники:

доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

Л. І. Полятикіна

Полятикіна Л. І.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **обліку і оподаткування**.
Протокол від “ 19 ” червня 2020 року № 12

Завідувач кафедри обліку і оподаткування

М. І. Гордієнко **(Гордієнко М.І.)**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»

М. І. Гордієнко **(Гордієнко М.І.)**

Декан факультету

Н. І. Строченко **(Н.І. Строченко)**

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Н. Баран **(Н. Баран)**

Зареєстровано в електронній базі: дата: 09.07. 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Курс	
		4, 2с.т.	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		4, 8-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної роботи студента – 8		Лекції	
	20 год.		
	Практичні, семінарські		
	20 год.		
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	80 год.		
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –35/65 (40/80)

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечення, у відповідності сучасним вимогам, знань студентів про загальні закономірності виникнення і розвиток бухгалтерського обліку в банках, а також формування сучасної системи знань з теорії і практики бухгалтерського обліку в банках.

Завдання: вивчення етичних засад обліку в банках; ознайомлення із завданням обліку за різними його напрямками; засвоєння техніки документального оформлення операцій у первинних облікових документах та методики реєстрації облікової інформації у системі рахунків; ознайомлення з методикою формування звітних показників за даними бухгалтерського обліку в банках.

Вивчення навчальної дисципліни «Облік у банках» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
	Загальні	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 1
1			
2		Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК2
3		Здатність працювати автономно.	ЗК4
4		Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ЗК13
5		Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ЗК12
6	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК14	
	Фахові (спеціальні)		
1			
2		Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткуванні.	ФК2
3		Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	ФК3
4		Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.	ФК5
5		Здатність застосовувати етичні принципи при виконанні професійних обов'язків.	ФК10
6	Застосовувати знання законодавства та	ФК12	

		міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності.	
7		Підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.	ФК13

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Облік у банках» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Знати та розуміти базові економічні поняття, положення, принципи, закони, пов'язані з обліком, аналізом, аудитом і оподаткуванням; навички професійної етики; навички аналізу виробничих ситуацій, процесів, видів діяльності і практичного застосування набутих компетенцій, з урахуванням особливостей галузевого розвитку регіону.	ПРН 1
2	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	ПРН 3
3	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.	ПРН 4
4	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.	ПРН 5
5	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.	ПРН 6
6	Знати механізми функціонування бюджетної, банківської і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.	ПРН 7
7	Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.	ПРН 11
8	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.	ПРН 13
9	Вміти працювати як самостійно (автономно), так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.	ПРН 17

2. Програма навчальної дисципліни

затверджена Вченою радою СНАУ протокол № 7 від 26.12.2018 року та робочого навчального плану, затвердженого ректором університету на 2020-2021 навчальний рік.

Модуль 1. Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках.

Змістовий модуль 1. *Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках.*

Тема 1. *Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках.*

Закон України «Про банк і банківську діяльність». Національний банк України. Принципи діяльності банківських установ. Принцип прибутковості. Принцип ризику банківських операцій. Принцип платності банківських ресурсів. Бухгалтерський облік як вирішальний чинник ефективного управління банком. Завдання обліку в банках. Методологія банківського обліку. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Характеристика видів бухгалтерського обліку. Порівняльна характеристика видів обліку. Становлення та розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Структура КМСБО. Зміст програми реформування бухгалтерського обліку в банківських установах України.

Тема 2. *Облік капіталу.* Структура капіталу банку. Склад капіталу банку. Основний капітал. Додатковий капітал. Складові основного капіталу: сплачений і зареєстрований статутний капітал, розкриті резерви, загальний фонд покриття ризиків. Складові розкритих резервів та інші фонди. Додатковий капітал: нерозкриті резерви, резерви переоцінки, гібридні капітальні інструменти, субординований борг. Мінімальний розмір статутного капіталу. Співвідношення капіталу банку до статутного капіталу. Розмежування в обліку. Відображення операцій на рахунках в банках.

Тема 3. *Облік доходів і витрат.* Основні елементи поповнення капіталу банку. Облік доходів (витрат) банку. Канали формування доходів. Облік доходів і витрат – основа організації управлінського обліку за центрами відповідальності. Статті доходів і витрат за принципом нарахування. Принцип відповідності витрат та доходів. Умови застосування принципів. Виписка з особового рахунку. Список коригувальних проведення. Офіційний курс Національного банку України. Центральна розрахункова палата. Територіальні управління НБУ. Особливості податкового обліку валових доходів та валових витрат банку. Порядок ведення податкового обліку. Способи здійснення податкового обліку: позасистемно, на рахунках управлінського обліку за 8 класом, на балансових рахунках. Відмінності між обліковим та податковим прибутком. Постійні та тимчасові різниці. Облік операцій з нарахування та сплати до бюджету податку на додану вартість.

Тема 4. Облік касових операцій. Організація касової роботи в банках України. Інструкція з організації емісійно-касової роботи в установах банків. Монопольне право на емісію грошей. Грошово-кредитна політика держави. Організація роботи касового апарату банку. Основні аспекти банківської діяльності. Інструкція «Про організацію роботи з готівкового обороту установами банків України». Ліміт залишку готівки в касі. Операційна каса. Робота касового апарату. Порядок здійснення касових операцій прибутковими касами. Елементи внутрішнього банківського контролю. Порядок здійснення операцій вечірніми касами. Організація і порядок роботи каси перерахунку. Порядок виконання операцій видатковими касами. Порядок підбиття підсумків робочого дня операційної каси. Підкріплення операційних кас банків. Правила виконання касових операцій.

Тема 5. Облік розрахункових операцій. Облік операцій банку за безготівковими розрахунками. Головні функції банків. Розрахунково-касове обслуговування. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті». Принципи організації безготівкових розрахунків. Відмінні ознаки безготівково платіжного обігу. Безготівкові розрахунки. Акредитивна, інкасова, вексельна форма розрахунків. Документи що відображають розрахункові операції. Принципи безготівкових операцій. Вимоги до оформлення розрахункових документів. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень та вимог доручень. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків. Розрахунки акредитивами. Розрахунки платіжними вимогами в разі здійснення примусового списання коштів. Виконаннями банками та їхніми установами ухвал судів щодо арешту коштів юридичних та фізичних осіб. Особливості розрахунків в електронних системах типу «Клієнт-банк».

Тема 6. Облік операцій з кредитуванням. Бухгалтерський облік кредитних операцій в банках України. Загальні принципи бухгалтерського обліку кредитних операцій. Кредитна операція банку. Облік за овердрафтом. Овердрафт – короткостроковий кредит. Облік операцій репо. Облік факторингових операцій. Факторинг. Факторингова угода. Порядок бухгалтерського обліку позабалансових кредитних операцій. Облік операцій з кредитування на підставі документального акредитиву. Облік застави. Фінансовий облік операцій з короткостроковими кредитами юридичним особам. Облік сумнівних кредитів та резервів під кредитні ризики.

Модуль 2. Бухгалтерський облік банківських операцій.

Змістовий модуль 2. Бухгалтерський облік банківських операцій.

Тема 7. Облік депозитних операцій. Бухгалтерський облік депозитних операцій у банках. Бухгалтерський облік номіналу депозиту та нарахування процентів за депозитом. Інструкція бухгалтерського обліку депозитних операцій установ комерційних банків України. Облік операцій зі сплати та погашення депозитів. Самострахування банку. Система внутрішнього контролю здійснення

депозитних операцій. Форма і періодичність надання клієнтам виписок і повідомлень про рух коштів на депозитному рахунку та про залишки на рахунку. Групи балансових рахунків для здійснення фінансового обліку операцій залучення та розміщення депозитів, сплати витрат та отримання доходу. Положення про порядок створення фонду гарантування вкладів фізичних осіб, формування та використання його коштів.

Тема 8. Облік операцій з цінними паперами. Бухгалтерський облік операцій з цінними паперами в банках. Теоретичні засади класифікації портфеля цінних паперів банку. Загальний балансовий портфель цінних паперів. Портфель торговельних цінних паперів. Портфель цінних паперів та продаж. Портфель цінних паперів та інвестицій. Справедлива вартість цінних паперів. Облік вкладу банку в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у портфелі цінних паперів банку на продаж. Оцінка портфеля акцій на продаж. Облік вкладень банку в боргові цінні папери для продажу. Облік довгострокових вкладень банку акцій та вкладень в асоційовані та дочірні компанії. Облік вкладень банку в боргові цінні папери на інвестиції. Облік довгострокових інвестицій. Позитивний результат від продажу цінних паперів. Порядок та облік перекласифікації цінних паперів з одного портфеля до іншого. Боргові цінні папери на інвестиції. Облік власних боргових зобов'язань банку. Напрями вдосконалення бухгалтерського обліку операцій банків з цінними паперами. Облік операцій з борговими цінними паперами, що рефінансуються Національним банком України. Підготовка та проведення аукціону. Здійснення платежів за розміщеними облігаціями. Облік на вторинному ринку. Облік приватизаційних цінних паперів. Розмежування у фінансовому та податковому обліку операцій банків з цінними паперами.

Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті. Облік операцій банків в іноземній валюті. Операції та їх класифікація. Дата валютування. Дата операції. Дата розрахунку. Валютна позиція банку. Характеристика рахунків для запису валютної позиції. Облік операцій в іноземній валюті, що виконуються з доручення клієнтів банку. Облік міжбанківських обмінних операцій в іноземній валюті. Облік операцій з пластиковими картками та дорожніми чеками. Облік інших операцій в іноземній валюті.

Тема 10. Облік операцій з основними засобами. Бухгалтерський облік основних засобів банків. Класифікація основних засобів та їх вартісна оцінка. Бухгалтерський облік придбання основних засобів. Державна класифікація основних фондів. Порядок визначення амортизації та віднесення амортизаційних відрахувань на витрати виробництва. Бухгалтерські проведення на придбання основних засобів. Дебіторська заборгованість по основних засобах. Порядок та облік переоцінки основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Зменшення корисності основних засобів та облік їх вибуття. Облік вкладень банку в статутний капітал підприємства у формі основних засобів. Облік гудвілу.

Порядок проведення інвентаризації основних засобів та відображення її результатів у бухгалтерському обліку. Порядок обліку операцій застави.

Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами. Бухгалтерських облік нематеріальних активів банків. Класифікація нематеріальних активів та їх вартісна оцінка. Бухгалтерський облік придбання нематеріальних активів. Державна класифікація основних фондів. Порядок визначення амортизації та віднесення амортизаційних відрахувань на витрати виробництва. Бухгалтерські проведення на придбання нематеріальних активів. Дебіторська заборгованість по нематеріальним активам. Порядок та облік переоцінки нематеріальних активів. Облік амортизації нематеріальних активів. Зменшення корисності нематеріальних активів та облік їх вибуття. Облік вкладень банку в статутний капітал підприємства у формі нематеріальних активів. Порядок проведення інвентаризації нематеріальних активів та відображення її результатів у бухгалтерському обліку. Порядок обліку операцій застави.

Тема 12. Облік операцій з лізингу. Облік лізингових операцій. Характеристика лізингових операцій. Облік операцій з фінансового лізингу на балансі лізингодавця та лізингоодержувача. Відображення фінансового лізингу лізингодавцем та лізингоодержувачем. Облік операцій з оперативного лізингу. Продаж необоротного активу з укладенням угоди про його одержання продавцем у лізинг (оренду).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках												
Змістовий модуль 1. Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках												
Тема 1. Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках	6	2	-	-	-	4						
Тема 2. Облік капіталу	12	2	2	-	-	8						
Тема 3. Облік доходів і витрат	6	-	2	-	-	4						
Тема 4. Облік касових операцій	12	2	2	-	-	8						
Тема 5. Облік розрахункових операцій	12	2	2	-	-	8						
Тема 6. Облік операцій з кредитуванням	12	2	2	-	-	8						
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	-	40						
Модуль 2. Бухгалтерський облік банківських операцій												
Змістовий модуль 2. Бухгалтерський облік банківських операцій												
Тема 7. Облік депозитних операцій	14	2	2	-	-	10						
Тема 8. Облік операцій з цінними паперами	14	2	2	-	-	10						
Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті	14	2	2	-	-	10						
Тема 10. Облік операцій з основними засобами	6	-	2	-	-	4						

Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами	6	2	-	-	-	4						
Тема 12. Облік операцій з лізингу	6	2	2	-	-	2						
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	-	40						
Усього годин	120	20	20	-	-	80						

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках. План 1. Організація обліку в банках 2. Методологічні основи фінансового обліку в банках.	2
2	Тема 2. Облік капіталу. План 1. Статутний капітал банку 2. Порядок формування капіталу банку.	2
3	Тема 3. Облік доходів і витрат. План 1. Облік доходів (витрат) банку 2. Особливості податкового обліку валових доходів та валових витрат банку 3. Облік операцій з нарахування та сплати до бюджету податку на додану вартість.	-
4	Тема 4. Облік касових операцій. План 1. Організація роботи касового апарату банку 2. Порядок здійснення касових операцій прибутковими касами 3. Порядок виконання операцій видатковими касами.	2
5	Тема 5. Облік розрахункових операцій. План 1. Принципи організації безготівкових розрахунків 2. Вимоги до оформлення розрахункових документів.	2
6	Тема 6. Облік операцій з кредитуванням. План 1. Загальні принципи бухгалтерського обліку кредитних операцій 2. Облік операцій з овердрафтом 3. Облік застави.	2

7	Тема 7. Облік депозитних операцій. План 1. Бухгалтерський облік номіналу депозиту та нарахування процентів за депозитом 2. Облік операцій зі сплати та погашення депозиту.	2
8	Тема 8. Облік операцій з цінними паперами. План 1. Теоретичні засади класифікації портфеля цінних паперів банку 2. Облік вкладень банку в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у портфелі цінних паперів банку на продаж 3. Облік вкладень банку в боргові цінні папери для продажу	2
9	Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті. План 1. Операції та їх класифікація Характеристика рахунків для запису валютних операцій 2. Облік операцій в іноземній валюті, що виконуються з доручення клієнтів банку 3. Облік операцій з пластиковими картками та дорожніми чеками.	2
10	Тема 10. Облік операцій з основними засобами. План 1. Класифікація основних засобів і нематеріальних активів та їх вартісна оцінка 2. Бухгалтерський облік придбання основних засобів і нематеріальних активів 3. Облік основних засобів і нематеріальних активів 4. Облік амортизації основних засобів і нематеріальних активів 5. Облік вибуття основних засобів.	-
11	Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами. План 1. Облік вкладень банку в статутний капітал підприємства у формі основних засобів і нематеріальних активів 2. Порядок проведення інвентаризації нематеріальних активів та відображення її результатів у бухгалтерському обліку 3. Порядок обліку операції застави.	-
12	Тема 12. Облік операцій з лізингу. План 1. Характеристика лізингових операцій 2. Облік операцій з фінансового лізингу	2

	3. Облік операцій з оперативного лізингу.	
	Разом	20

6. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках	-
2	Облік капіталу	2
3	Облік доходів і витрат	2
4	Облік касових операцій	2
5	Облік розрахункових операцій	2
6	Облік операцій з кредитуванням	2
7	Облік депозитних операцій	2
8	Облік операцій з цінними паперами	2
9	Облік операцій в іноземній валюті	2
10	Облік операцій з основними засобами	2
11	Облік операцій з нематеріальними активами	-
12	Облік операцій з лізингу	2
	Разом	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальні основи та принципи бухгалтерського обліку в банках	4
2	Тема 2. Облік капіталу	8
3	Тема 3. Облік доходів і витрат	4
4	Тема 4. Облік касових операцій	8
5	Тема 5. Облік розрахункових операцій	8
6	Тема 6. Облік операцій з кредитуванням	8
7	Тема 7. Облік депозитних операцій	10
8	Тема 8. Облік операцій з цінними паперами	10
9	Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті	10
10	Тема 10. Облік операцій з основними засобами	4
11	Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами	4
12	Тема 12. Облік операцій з лізингу	2
	Разом	80

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. *Словесні*: пояснення, бесіда, лекція, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, конспектування, тощо).

1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3. **Практичні:** практична робота, вправа.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний*

2.2. *Методи синтезу*

2.3. *Індуктивний метод*

2.4. *Дедуктивний метод*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

3.2. *Дослідницький*

3.4. *Репродуктивний*

3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання – використання технічних засобів навчання, використання проблемних ситуацій, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій тощо.

5. Інтерактивні технології навчання – використання мультимедійних технологій, діалогове навчання тощо.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС

2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;

- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;

- результати виконання та захисту лабораторних робіт;

- експрес-контроль під час аудиторних занять;

- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;

- виконання аналітично-розрахункових завдань;

- написання рефератів, есе, звітів;

- результати тестування;

- письмові завдання при проведенні контрольних робіт тощо.

10. Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота												СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Підсумковий тест - екзамен	Сума
Модуль 1 – 20 балів						Модуль 2 - 20 балів										
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2										
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	15	55 (40+15)	15	30	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2					
3	4	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. **Полятикіна Л.І.** Облік у банках. Робочий зошит щодо виконання практичних завдань для студентів денної та заочної форм спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Суми, 2016 р., 29 с.

2. **Полятикіна Л.І.** Облік у банках. Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення дисципліни для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання / Л.І. Полятикіна. – Суми, Сумський національний аграрний університет, 2017 – 45с. (протокол № 2 від 16 жовтня 2017р.)

3. **Полятикіна Л.І.** Облік у банках. Методичні рекомендації щодо виконання практичних завдань для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання / Л.І. Полятикіна. – Суми, Сумський національний аграрний університет, 2017 – 45с. (протокол № 2 від 16 жовтня 2017р.)

4. **Полятикіна Л.І.** Облік у банках. Конспект лекцій.5 курс, ОС "Бакалавр". Спеціальність 071 "Облік і оподаткування", 072 "Фінанси, банківська справа та страхування", 073 "Менеджмент", 075 "Маркетинг", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", 051 "Економіка" . Денна та заочна форма навчання.– Суми, 2020. – 70с. (протокол № 5 від 26.03.2020 р.)
5. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1319>

12. Рекомендована література

Базова

1. Андренко О. А. Облік у банках: конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування / О. А. Андренко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 167 с.
2. Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках: навчальний посібник / Алексєєнко С.А. – К. : Аграрна освіта, 2014. – 418 с.
3. Волкова І. А., Калініна О. Ю. Бухгалтерський облік у банках. Навч. посіб. 2ге вид.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 520 с.
4. Грудзевич, У.Я. Аналіз банківської діяльності: навч. посіб. ; Мін-во освіти і науки України, НБУ. – К. : УБС НБУ, 2017. – С.50 – 53.
5. Данилевський Ю.О. Підвищення ролі міжнародних стандартів// Бухгалтерський облік. 2011. - N 5.
6. Жигайло Г. Деякі особливості бухгалтерського обліку в установах України. // Вісник НБУ, 2017 - №4. - с. 38.
7. Калінін Н.Г. Система бухгалтерських і національних рахунків [текст] // Бухгалтерський облік. 2010.- № 1.
8. Кіндрацька, Л.М. Облік у банках [текст]: навч. посіб. / Л.М. Кіндрацька, Ю.К. Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2016. – 80 с.
9. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності : практикум / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. – 2-ге вид., доопрац. і допов. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 156 с.
10. Кузьмінська, О.Е. Принципи оцінки боргових фінансових активів банками : навч. посіб., КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2018. – 20 с.
11. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) [Текст] : підручник/ Н. Б. Литвин. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 676 с.
12. Облік і аудит у банках. Герасимович А.М., [Підручник.](#), 2-е вид, від. КНЕУ 2017 р. - 536 с.
13. Облік у банку: підручник / [Коренєва О.Г., Маслак Н.Г., Слав`янська Н.Г. та ін.]. – Суми: Університетська книга , 2012. – 668 с.
14. План рахунків бухгалтерського обліку банків України [електронний ресурс] // Постанова Правління Національного банку України від 11.09.2017р. № 89 зі змінами та доповненнями.

15. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні [електронний ресурс] // Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 637 зі змінами та доповненнями.
16. Про банки і банківську діяльність [електронний ресурс] // Закон України від 07.12.2000р. № 2121-III зі змінами та доповненнями.
17. Про Національний банк України [електронний ресурс] // Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV зі змінами та доповненнями.
18. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні [електронний ресурс] // Закон України від 05.04.2001 № 2346-III зі змінами та доповненнями.
19. Про фінансовий лізинг [електронний ресурс] // Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР зі змінами та доповненнями.

Допоміжна

1. Банківські операції: Підручник. За ред. А. М. Мороза. К.: КНЕУ, 2009.
2. Бондаренко, Л. Поняття кредитного портфеля комерційного банку і критерії його конкурентоспроможності / Л. Бондаренко // Вісник Національного банку України. – 2018. – № 3. – 31 с.
3. Вступ до банківської справи / Під ред. проф. М.І. Савлук. - К.: Лібра, 2015.
4. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України [електронний ресурс] // Постанова Правління Національного банку України від 01.01.2014 № 555 зі змінами та доповненнями.
5. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України [електронний ресурс] // Постанова Правління Національного банку України від 02.07.2019 N 495 зі змінами та доповненнями.
6. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті [електронний ресурс] // Постанова НБУ від 30.04.2020 N 22 зі змінами та доповненнями.
7. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті [електронний ресурс] // Постанова Правління Національного банку України від 13.01.2020 № 492 зі змінами та доповненнями.
8. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах [електронний ресурс] // Постанова Правління Національного банку України від 17.01.2020 № 492 зі змінами та доповненнями.
9. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні [електронний ресурс] // Постанова НБУ від 01.07.2020 № 368 зі змінами та доповненнями.
10. Ковальов В.В. Стандартизація бухгалтерського обліку: міжнародний аспект // Бухгалтерський облік. - 2016. - №11.
11. Ковальчук К. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 326 с.

12. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.
13. Офіційний сайт НБУ [електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
2. <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
3. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04>
4. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
5. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
6. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
7. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06>
8. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>
9. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1511-04>
10. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
11. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1319>